

LEŚNA
GRUPA
ROBOCZA

GMINA LESZNOWOLA

GMINA LESZNOWOLA

05-506 Lesznówola • ul. Gminna 60
tel. (+48) 22 708 91 11 • faks (+48) 22 757 92 70
www.lesznowola.pl • gmina@lesznowola.pl

Wstęp

Jesteś nowym mieszkańcem gminy Lesznówola i szykujesz się do urządzania swojego ogrodu?

Czy mieszkasz w Lesznówoli od dawna i właśnie postanowiłeś zmienić coś w swoim otoczeniu?

Pozycja którą oddajemy na Państwa ręce zawiera przykłady rodzimych roślin, które znakomicie sprawdzą się w naszym klimacie i będą ozdobą każdego ogrodu przez wiele lat!

Chcemy by razem żyło nam się lepiej, by wokół nas było zielono. Właśnie dlatego powstało to opracowanie mające na celu promocję zieleni i naszych rodzimych drzew oraz krzewów. Bo to co sadzimy wokół siebie i jak wyglądają nasze ogrody ma ogromne znaczenie. Dla dobra środowiska naturalnego i dla ochrony naszych rodzimych gatunków wybraliśmy w opracowaniu rośliny, których nie powinno zabraknąć w naszym otoczeniu. To przedstawiciele lokalnej flory. Zachęcamy Państwa do sadzenia roślin z poniższego opracowania wierząc, że dostarczą one Państwu wiele satysfakcji i nie będą wymagać kosztownych zabiegów. Przekazujemy receptę na żywopłoty inne niż te ze wszędobylskich i obcych dla rodzimej flory Żywoćników, oraz listę pięknych drzew, które otoczą Państwa cieniem w upalne dni, ochronią przed silnymi wiatrami i będą ozdobą ogrodu przez cały sezon.

Zachęcamy do korzystania z opracowania i życzymy satysfakcji z zieleni wokół.

Niniejszy poradnik powstał z inicjatywy Leśnej Grupy Roboczej w Gminie Lesznówola, której działalność opisujemy na stronach 58-59.

*Autorem tekstu i zdjęć jest **Anna Mainka-Putkiewicz**.
Wykorzystano również fotografie z serwisu pixabay.com.*

kilka słów o drzewach

Drzewa to naprawdę niezwykle rośliny. Z małego nasiona rosną do ogromnych rozmiarów – to prawdziwi giganci wśród roślin. Często zapominamy jak niezwykłą metamorfozę przechodzą w trakcie swojego życia i ile zajmuje im zmiana z cienkiej witki do grubego pnia z okazałą koroną. Ale czas upływa i niepostrzeżenie płyną lata, dlatego sadząc drzewa musimy pamiętać o kilku zasadach.

- 1. Nie sadźmy drzew blisko budynków.** To niestety najczęstszy błąd. Po kilku latach okazuje się, że takie rośliny zaczynają oddziaływać na otoczenie. Sypią liście do rynien i mogą uszkadzać fundamenty, pod które wrastają. Dotyczy to szczególnie drzew okazałych w dojrzałym życiu.
- 2. Nie sadźmy drzew zbyt blisko granic działki** by nie powodować konfliktów z ich potencjalnymi mieszkańcami.
- 3. Wybierajmy dla drzew miejsca w sposób staranny i bardzo przemyślany.** Zwracajmy uwagę, z którego kierunku wieją najczęściej silne wiatry, jak usytuowana jest działka i jaki ma charakter.
- 4. Dobierzmy odpowiedni gatunek drzewa do środowiska jakie mamy.** Nie zmieniajmy natury na siłę. Jeśli nasza działka jest leśna, to cieszymy się lasem lub borem, który mamy wokół i dobierzmy gatunki pasujące do takiego właśnie miejsca. Jeśli otoczenie jest śródpolne, też znajdziemy coś dla siebie. Różne drzewa zasiedlają różne stanowiska.

- 5. Nie sadźmy drzew zbyt blisko siebie.** Lepiej mieć jedno ładne drzewo, które będzie miało miejsce na rozwinięcie pięknej korony, niż zbyt dużo brzydkich tyczkowatych roślin, które konkurują o światło i wodę będą słabsze i nieforemne.
- 6. Drzewa zastałe i rosące są bezpieczne o ile nikt nie prowadził w obrębie ich brył korzeniowych intensywnych prac ziemnych** – np. przy użyciu ciężkiego sprzętu. Zerwane korzenie i nienaturalnie ugnieciona ziemia pod koronami drzew są najczęstszymi błędami, które skutkują zamieraniem roślin lub wykrotami.
- 7. Jeśli mamy jakieś wątpliwości dotyczące stanu „zdrowia” naszego drzewa zawsze możemy zasięgnąć rady** doświadczonego arborysty, który zanim wytniemy pochopnie roślinę oceni jej stan.
- 8. Drzewa „zranione” przez niefortunne prace w ich otoczeniu lub na skutek wichur powinny być fachowo opatrzone.** Ułamane konary powinny być równo i gładko przycięte, za miejscem złamania lub przy samym pniu, tak by mogły się samoistnie równo zabliznić. Otarc z kory i pęknięć na pniach też nie powinniśmy lekceważyć.

Odpowiednio dobrane i utrzymane drzewa będą nas cieszyć długie lata – więcej będzie z nich przyjemności i pożytku niż trudności i kłopotów.

W dobie zmieniającego się klimatu, fal upałów w miesiącach letnich, drzewa spełniają ogromną rolę. To pod ich koronami panuje zupełnie inny mikroklimat (niższa temperatura i większa wilgotność), dlatego tym bardziej powinniśmy starać się by drzew w naszej okolicy przybywało a nie ubywało.

DRZEWA LIŚCIASTE	Jesion wyniosły	8
	Wiąz	10
	Brzoza	12
	Dąb	14
	Buk zwyczajny	16
	Lipa drobnolistna	18
	Grab pospolity	20
	Klon	22
	Grusza polna	24
	Jabłoń	26
	Głóg jednoszyjkowy	28
	Ałycza	30

DRZEWA IGLASTE	Sosna	32
	Świerk pospolity	34
	Modrzew	36

KRZEWY LIŚCIASTE	Róża	38
	Kalina koralowa	40
	Bez czarny	42
	Tarnina	44
	Trzmielina	46
	Leszczyna	48

KRZEWY IGLASTE	Cis	50
	Jałowiec	52

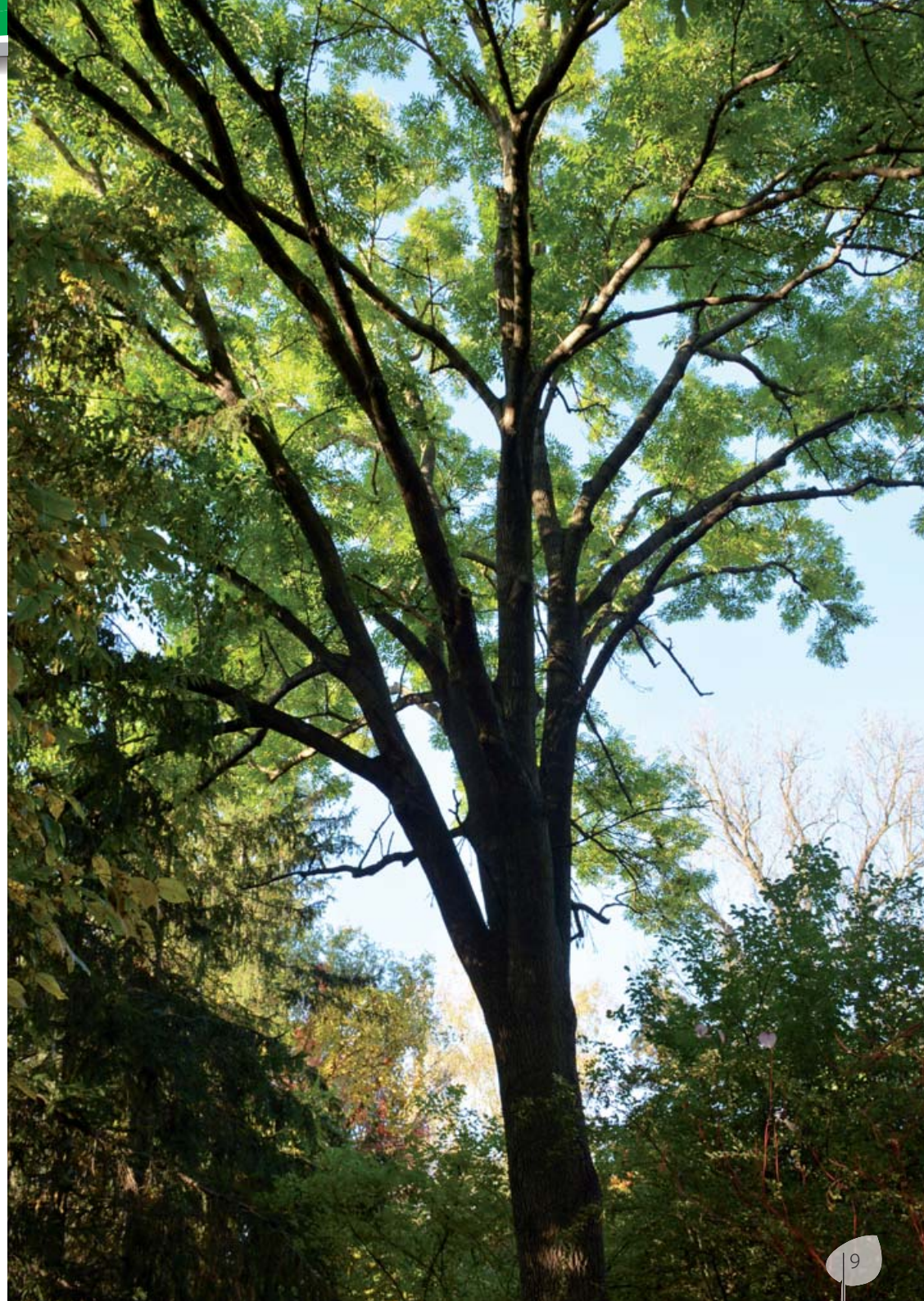
PNĄCZA	Bluszcz	54
	Chmiel	56

JESION WYNIOSŁY

(*Fraxinus excelsior*)

Jesion to zgodnie z nazwą drzewo o dużych rozmiarach – wyniosłe, dorasta nawet do 30 m wysokości a jego korona jest dość strzelista. Zdecydowanie nadaje się do rozległych parków i ogrodów. Jeśli dysponują Państwo dużą działką, która ma tendencje do zastoju wody lub chyli się ku rzece czy strumykowi, bywa zalewana, to jesion jest idealnym drzewem na takie właśnie tereny. Jesion ma potężny system korzeniowy, który umożliwia mu porastanie wilgotnych i bagiennych obszarów. Silne wiatry nie są dla niego zagrożeniem (prędzej się złamie niż wiatr wyrwie go z korzeniami) – to wspaniałe drzewo wiatrochronne na podmokłych terenach, co z pewnością jest jego największym atutem.

Za młodu ma korę gładką o pięknym popielato-szarym kolorze – pnie są proste i wyglądają jak słoniowe nogi. Z czasem drzewa ponad 20-letnie zaczynają tracić swój słoniowy wygląd na rzecz kory spękaną i pełną bruzd. Liście jesionu wyniosłego rozwijają się w maju (dość późno), są naprzeciwległe złożone, z początku świeżozielone by z czasem nabrać koloru głębokiej zieleni. Na jesieni, w przeciwieństwie do swojego kuzyna jesionu pensylwańskiego, nie przebarwia się spektakularnie na żółto. W sprzyjających warunkach, kiedy jesień jest długa i ciepła, liście robią się cytrynowo-limonkowe i opadają. Roślina wytwarza też nasiona będące rodzajem płaskiego orzeszka zaopatrzonego w skrzydełko, dzięki któremu mogą się przemieszczać na dalsze odległości. Drzewo dość łatwo się rozsiewa z nasion. Nie nadaje się do cięcia ani formowania.

Wiąz to jedno z naszych najpotężniejszych drzew, które w naturalnych warunkach porasta wilgotne i żyzne lasy. Podobnie jak jesion nadaje się na bycie soliterem na dużej rozmiarów działce. Tak samo nie strasze mu wiatry i okresowo bardziej wilgotna gleba. Jego drewno, podobnie jak jesionu, jest twarde. Można z niego tworzyć pasy wiatrochronne. To drzewo do parków i alei, które dobrze znosi warunki miejskie. Nadaje się też idealnie na wszystkie działki o charakterze leśnym, nawet te bardziej cieniste.

Już za młodu ciemna kora wiązu jest chropowata i taka zostaje do końca. Drzewo, jeszcze przed rozwojem liści, kwitnie wytwarzając później masę nasion, z których łatwo się wysiewa. Nasiona to skrzydłaki otoczone dokoła płaskim skrzydełkiem. Liście rozwijają się z końcem kwietnia i bardzo długo utrzymują się na drzewie – często do silnych mrozów. W okresie jesieni przepięknie przebarwiają się na głęboko żółty kolor. Sam liść jest jajowaty i mocno ząbkowany na brzegach o wyraźnym rysunku nerwów.

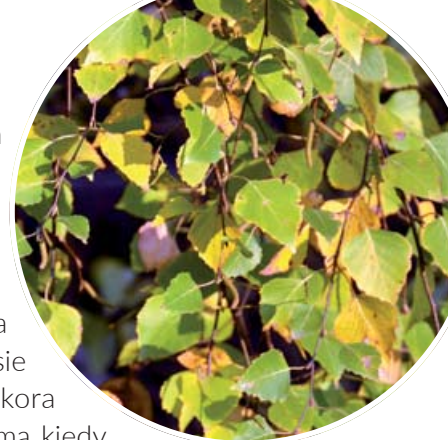
Drzewa w sprzyjających okolicznościach dorastają do 35 m wysokości, a ich pokrój zależy od warunków. Często można spotkać okazy, które dość nisko rozgałęziają się na dwa lub nawet kilka pni. Ich system korzeniowy jest potężny i nie wolno ich sadzić blisko budynków. Potrafi też tworzyć malownicze twory na powierzchni gruntu (coś na wzór drzew z lasów deszczowych).

W Polsce występują naturalnie aż trzy gatunki wiązów: wiąz górski, polny i szypułkowy. Wszystkie preferują gleby żyzne i wilgotne i mogą być sadzone w towarzystwie jesionu. Są to drzewa szybko rosnące, z których można robić szpalery.

Nadają się na cięte żywopłoty, na równi z grabami i bukami bardzo dobrze znoszą cięcie i formowanie.

BRZOZA

(Betula)

Brzozy to jedne z bardziej malowniczych roślin, zarówno jako brzozowe zagajniki jak i pojedyncze okazy. Są bardzo charakterystyczne i trudno je pomylić z innymi drzewami. Przede wszystkim ze względu na korę, która za młodu jest dość gładka, papierowa i jasna – prawie biała, a w późniejszym okresie biało-ciemnobrązowa, w swoiste łaty. To kora i pokrój stanowi wielki atut brzóz, nawet zimą kiedy drzewa tracą liście.

Brzoza – podobnie jak wiąz i jesion – lubi tereny podmokłe ale zadowolą się też suchszym siedliskiem, na którym będzie wolniej się rozwijać. Generalnie, gdzie ją posadzimy tam będzie rośla, byle te warunki nie ulegały gwałtownym zmianom. Jest drzewem idealnym na działki leśne. Trzeba też pamiętać, że na starość będzie dużych rozmiarów, a jej drewno nie jest tak bardzo wytrzymałe na wiatry.

Liście brzozy, w zależności od gatunku i siedliska, są różnej wielkości, pojedyncze osadzone na ogonku, jajowate aż do trójkątnych lekko piłkowane na brzegach, rozwijają się w kwietniu. Wiosną świeżozielone, by na jesieni przebarwić się na intensywny żółty kolor. Brzoza to drzewo, które dwa razy w ciągu roku daje o sobie znać rozrzucając najpierw kwiatostany w kształcie „kotek” (od kociego ogona) – w maju, a potem jesienią liście i nasiona z owocostanów w podobnym kształcie co kwiatostany. Nie należy więc sadzić brzóz w miejscu, gdzie mogą zapychać rynny bądź uprzykrzać życie robiąc uroczy bałagan... To kolejne drzewo dobre jako tło dla reszty ogrodu.

Brzozy dorastają do 40 m wysokości i są drzewami szybko rosnącymi. Są idealnymi pionierami na siedliskach, na których np. trwały intensywne prace ziemne lub ziemia jest uboga, jedynym dla nich problemem może być jedynie wspomniana susza. Brzoza źle znosi cięcie i formowanie – nie poleca się przycinania nawet grubszych konarów.

Z brzozy można pozyskiwać cenny sok.

W Polsce występują naturalnie dwa gatunki dębów – szypułkowy i bezszypułkowy. Oba to cenione drzewa leśne i parkowe o dużych rozmiarach. Nadają się na działki większych rozmiarów, zarówno leśne jak śródpolne.

Drewno dębów jest cenionym materiałem, a w ogrodzie jego trwałość możemy docenić sadząc drzewa jako osłonę od wiatrów, nie martwiąc się że konary będą się łamać lub drzewo zostanie wyrwane z korzeniami – to kolejny gatunek który prędzej się złamie niż się wywróci.

Liście naszych rodzimych dębów opadają na zimę i są bardzo charakterystyczne: wrębnne i klapowate, o ciemnozielonym kolorze. Często pozostają zimą zaschnięte na młodszych drzewach. Nie przebarwiają się tak spektakularnie jesienią, a jeśli już to na cytrynowo-żółty kolor lub po prostu brązowieją.

Owocem dębu są dobrze znane wszystkim żołędzie opadające na zimę z drzew. To pożywienie dla ptaków i ssaków (szczególnie leśnych). Składają się z okazałego rozmiaru „orzecha” umiejscowionego w charakterystycznej czapeczce.

Dąb dorasta do 30-40 m wysokości i jego korona wyklada się w zależności od warunków, by na koniec zawsze być rozłożysta. Drzewa rosnące swobodnie na starość mają piękne szerokie korony o wielu poziomo odchodzących konarach – idealnych do zawieszenia huśtawki dla wnuków. A jest to drzewo długowieczne, dożywające powyżej 1000 lat... Warto posadzić je dla potomnych.

Dęby są traktowane kulturowo jako drzewa wręcz magiczne, a ich charakterystyczne liście i pokrój są często wykorzystywane jako symbol witalności siły i mocy. Drzewo jest też źródłem wielu cennych substancji leczniczych, od kory po liście zawierające wiele garbników.

BUK ZWYCZAJNY

(*Fagus sylvatica*)

Buk to typowe drzewo leśne o wielu atutach, w sprzyjających okolicznościach buki są pięknie i szeroko rozłożyste jak wielkie parasole. Ich konary często rozchodzą się od przewodnika już dość nisko nad ziemią. Kora buków jest gładka i szara i taka pozostaje. To kolejne drzewo o stoniowej nodze. Kora i pokrój wolno stojących buków zimą są ich ogromną ozdobą.

To idealne drzewa na działki leśne (lekko zastonięte i cieniste) oraz do nasadzeń w parkach historycznych.

Liście są gładkie i lekko błyszczące, żywo ciemnozielone w kształcie jajowatym, na jesieni złoto-żółte, potem brązowieją i na młodszych egzemplarzach pozostają zaschnięte na zimę.

Owocem buka jest bukiew – orzeszek zamknięty w pokrytej wypustkami osłonce. Nasiona są cennym pokarmem dla zwierząt, szczególnie dla ptaków zimujących w naszym kraju, ale także dla drobnych ssaków np. wiewiórek. Są też jadalne dla ludzi i niektórzy twierdzą, że mają zupełnie przyjemny smak. Nasiona łatwo się wysiewają i kiełkują.

Buki fantastycznie się formuje i tnie. Można z nich robić cięte wysokie żywopłoty oraz wyszukane rzeźby. Trzeba jednak uważać na ich kruchość. Nie sadźmy buków jako soliterów w bardzo wietrznych lokalizacjach, ponieważ pręcej czy później źle się to skończy (raczej później). Drewno bukowe jest jasne i miękkie, co ma wpływ na długowieczność drzew i ich podatność na wiatr. Ze względu na walory ozdobne buki były często sadzone w parkach, okolicach zamków, pałaców i dworów. Najczęściej spotykaną odmianą jest buk o liściach bordowych.

Buki spokojnie dorastają do 30 m wysokości i są dość długowieczne – dożywają 300 lat.

LIPA DROBNOLISTNA

(*Tilia cordata*)

Ośmielę się napisać, że lipa to nasze drzewo narodowe. Ideal wśród drzew parkowych. Kwitnie, a jej kwiaty są miododajne i do tego pięknie pachną. Stanowią idealny pożytek dla pszczół, dlatego lipy od wieków towarzyszą człowiekowi i są chętnie sadzone w pobliżu domostw. Wspaniałe drzewo parkowe i alejowe. Idealne do wszystkich ogrodów w stylu wiejskim i dworowym.

Lipa wyjściowo to okazałe drzewo o grubym pniu, ale podatne na cięcie i ogławianie. Jest więc możliwość trzymania jej w ryzach i nie pozwalania by rozrosła się do gigantycznych rozmiarów. Regularne cięcie wiosenne i ogławianie powoduje, że drzewo wypuszcza liczne młode pędy, które zimą zachowują ładną bordowo-zieloną kolorystykę. Tak więc jeśli nie mamy bardzo dużo miejsca możemy pokusić się o egzemplarz, który będziemy poddawać regularnym cięciom i nawet w niezbyt dużym ogrodzie możemy mieć własną lipę.

Kora lipy jest brązowa i spękana, tylko młode okazy mają korę gładszą o szaro-brązowym kolorze. Liście lip są sercowate w kształcie, pojedyncze osadzone na gałązkach na dłuższym ogonku. Od spodu szaro-zielone, z wierzchu intensywnie zielone. Jesienią przebarwiają się na intensywny żółty kolor.

Kwiaty lipy, które są miododajne i pachnące, stanowią cenny materiał zielarski – na herbatki i wyciągi stosowane szczególnie na przeziębienia. Kwiaty pojawiają się licznie na przełomie czerwca i lipca. Po zapyleniu dającą mały kulisty orzech ze skrzydełkiem pochodzącym z podsadki kwiatu.

Lipa jest drzewem o sporych rozmiarach dorastającym do 30 m wysokości, o jajowatej szerokiej koronie. Ale jej drewno, które ma szerokie zastosowanie w rzeźbiarstwie, jest miękkie i drzewa potrafią być w starszym wieku podatne na uszkodzenia przez wichury.

GRAB POSPOLITY

(*Carpinus betulus*)

Grab to drzewo określane jako średniej wielkości, jest też drzewem stosunkowo krótkowiecznym, żyjącym maksymalnie do 200 lat. Grab ma coś z buka i coś z wiązu.

Do tego pierwszego podobny jest z kory, która jest gładka i szara z ciemnymi przebarwieniami wokół konarów, a z wiązem wspólnota polega na bardzo podobnych liściach, które u grabu są drobniejsze i delikatniej piłkowane. Tak jak oba wspomniane drzewa grab pięknie się przebarwia jesienią na żółto oraz jest bardzo podatny na cięcie. W ogrodach jest idealnym rozwiązaniem zamiast tui na formowane żywopłoty. Dobrze przycinany tworzy tak gęsty splot gałązek, że nawet zimą brak liści nie stanowi dużego problemu. Liście są zielone w jasnym i soczystym odcieniu.

Grabys są wiatropylne i wiosną wytwarzają kwiatostany w kształcie długich kotek, które następnie opadają. Owoc to orzeszek w trójklapowej okrywie zebrany w grona zwisające z gałązek. Owoce grabu to idealny pokarm dla wielu ptaków, np. zimowy przysmak grubodziobów i gili, a także wiewiórek.

Drzewo grabu rzadko jest wyższe niż 20-25 m ale jego korona jest gęsta i miotłasta co powoduje, że pod grabami niewiele roślin chce rosnąć, jedynie wczesnowiosenne przyłaszczki czy przebiśniegi. Drzewo lubi gleby żyzne wapienne ale na uboższych też sobie poradzi. To dobry wybór dla posiadaczy cienistych działek leśnych, bo grab znosi duże zacinienie. Jego drewno jest twarde i giętkie, więc dobrze utrzymane graby mogą spokojnie stanowić zasłonę przed wiatrem a swym gęstym ulistnieniem także zasłonę przed spojrzzeniami sąsiadów.

KLON

(*Acer platanoides*)

Klon to średniej wielkości drzewo bardzo odporne na warunki miejskie i zanieczyszczenie. Idealne dla niecierpliwych, bo rośnie wyjątkowo szybko i to nawet na niezbyt zasobnych glebach.

Nadaje się do sadzenia w parkach, jako drzewo alejowe, śródpolne oraz na działki leśne, gdzie znosi częściowe spore zacielenie.

Klony nie powinny być sadzone w miejscach mocno eksponowanych na wiatr, bo ich drewno jest dość miękkie a same drzewa mają tendencje do złamań konarów, a także wykrotów.

Klony mają bardzo ozdobne liście. Ich kształt jest dłoniasto-klapowy z ostrymi wierzchołkami i delikatnym ząbkowaniem. Blaszka liściowa do gałązek przymocowana jest na długim ogonku więc liście ładnie machają na wietrze. Jesienią klony spektakularnie się przebarwiają w zależności od stanowiska i rodzaju gleby. Mają liście żółte przez pomarańczowy, aż do czerwieni i są jednymi z ładniej przebarwiających się rodzimych drzew.

Klon ma kwiaty, które pojawiają się przed rozwojem liści i są jaskrawo jasnozielone. Pachną delikatnie i przyciągają zapylające owady, w tym pszczoły. Tak więc klon jest rośliną miododajną i to w okresie wczesnej wiosny (w kwietniu), kiedy pokarmu dla pszczół jest mniej.

Owoc to dwa skrzydlaki czyli orzeszki ze skrzydełkiem pozwalającym nasionom na dłuższe trasy lotu od rośliny matecznej. Nasiona pięknie wirują na wierzze i bardzo łatwo kiełkują dając obfity samosiew.

Drzewa mają od 20 do maksymalnie 30 m wysokości. I dość szeroką koronę. Nie są to drzewa długowieczne – ich średnia długość życia to do 150 lat, więc żaden wyczyn jak na możliwości drzew.

GRUSZA POLNA

(*Pyrus communis*)

Drzewo idealne, ma wszystkie cechy jakie powinno mieć drzewo do niewielkiego przydomowego ogrodu.

Rozmiary gruszy nie są bardzo imponujące – dorasta do 20 metrów wysokości a korona jest w kształcie jajowatym. Drzewa znoszą umiarkowane cięcie więc można je umiejętnie formować. No i o każdej porze roku mają coś do zaoferowania. Wiosną grusze otulają się białymi kwiatami, które gęsto oklejają gałęzie od podstawy drzewa aż po czubek. Kwiaty są miododajne i zazwyczaj zdobią drzewo już z początkiem maja. Potem grusza okrywa się liśćmi pojedynczymi zielonymi, jajowatymi o ładnym połysku. Późnym latem na drzewie pojawiają się owoce, często twarde i niesmaczne (grusze nawet polne łatwo się krzyżują i jest wiele mieszańców o różnych owocach), ale owoce te stanowią pokarm dla ptaków w tym drożdów, kwiczołów i kosów. Jeśli nasz ogród jest duży i mają tam wstęp dzikie zwierzęta, to zarówno dziki jak i sarny będą zachwycone z takiej stołówki.

Jesienią grusza przebarwia się jak klon na przeróżne kolory od żółtego po karminową czerwień, a liście utrzymują się na niej dość długo – nawet do połowy listopada.

Zastosowanie grusz jako drzew ozdobnych może być bardzo szerokie. To idealna zieleń do małych i dużych ogrodów, do parków i zadrzewień śródpolnych. Można też grusze sadzić na obrzeżach lasów.

JABŁOŃ

(*Malus*)

Jabłoń, w tym wszystkie dzikie mieszańce, to drzewa, które tak jak w przypadku grusz mają tak wiele zalet i są atrakcyjne większą część roku, że po prostu nie sposób przejść obok nich obojętnie.

Jabłoń to drzewo niewielkie, w większości rozłożyste i niezbyt długowieczne: 100-150 lat.

W maju jabłoń zawita bladnoróżowymi kwiatami, większymi lub mniejszymi, w zależności od mieszańca. Kwiaty delikatnie pachną i wabią zapylające owady, są miododajne. Odmiany ozdobne jabłoni miewają kwiaty w szerokiej gamie różu, od wręcz buraczanego po prawie biały lub biały. Po kwitnieniu na drzewie rozwijają się zielone zalążki owoców a drzewo pokrywa się jajowatymi pojedynczymi listkami, które z wierzchu są ciemnozielone a od spodu często jaśniejsze (wręcz szare). Liście są delikatnie ząbkowane. Tu z kolei odmiany ozdobne mają przeróżne kolory liści, w tym bordowe. Jesienią jabłonie zdobią owoce, w różnych kolorach od zielonych aż po czerwone i różnej wielkości, od bardzo drobnych po okazałe i jadalne. Jabłonie dość długo utrzymują zielone liście i często nie przebarwiają

się spektakularnie, a jeśli już to na odcienie żółtego. Owoce w zależności od wielkości są atrakcyjne dla ptaków i ssaków ale też dla nas samych. Nawet z ozdobnych odmian można robić galaretki i kompoty oraz kandyzować je w cukrze. To drzewo którego nie powinno zabraknąć w żadnym ogrodzie... no może niekoniecznie leśnym. Na sam deser trzeba dodać, że rośliny łatwo się tną i formuje.

Kolejny przykład drzewa na każdą okazję i porę roku, o szerokim zastosowaniu w ogrodach przydomowych.

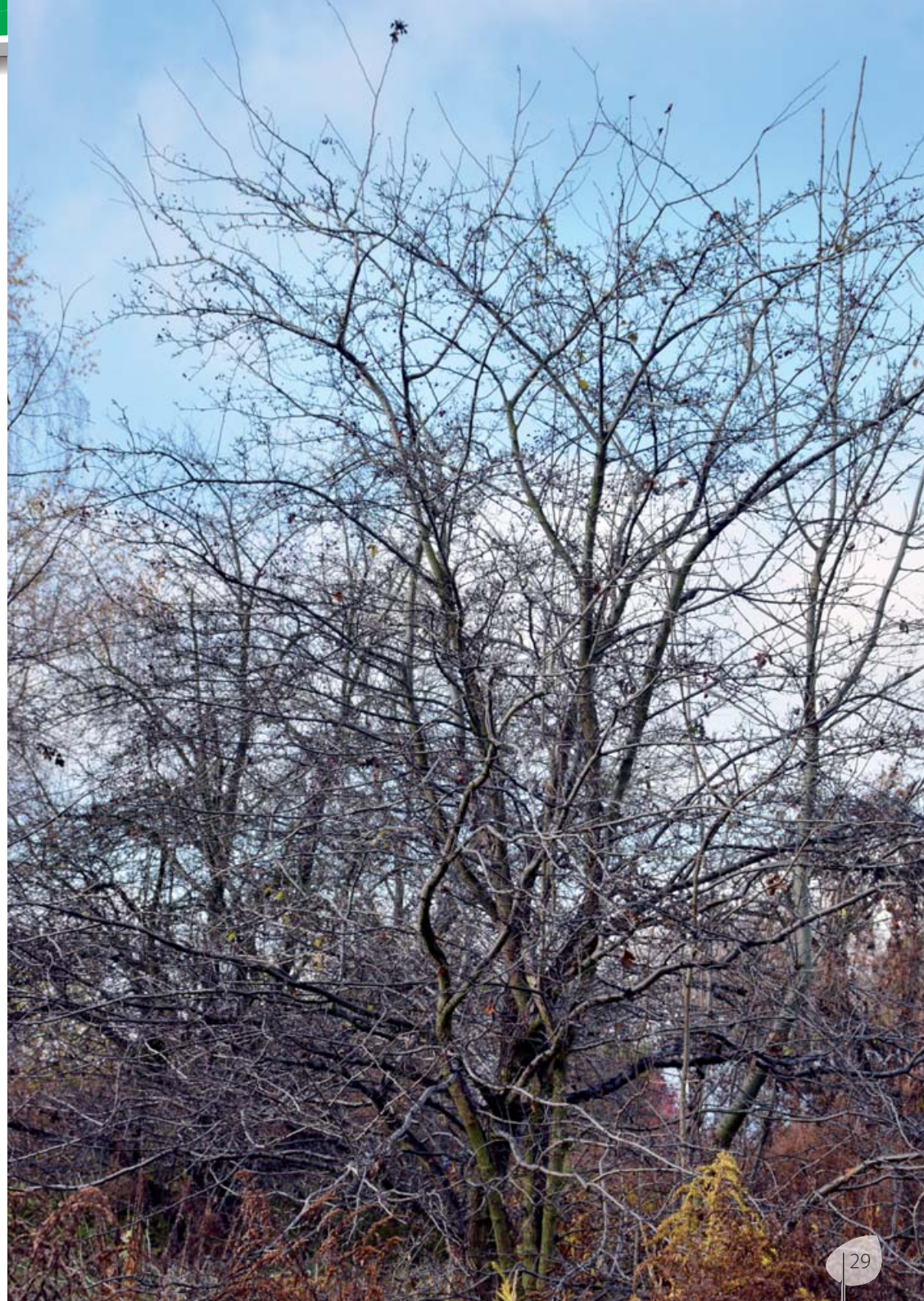
Głóg to niewielkie drzewo lub gęsty krzew. Jego kolczaste gałązki stanowią trudną do sforsowania zaporę. Dlatego głóg nadaje się idealnie na nieformowane lub formowane żywopłoty. I to żywopłoty nie do zdarcia, odporne na choroby, mróz i suszę. Mogą rosnąć od strony pól, gdzie wieje zimą mroźny wiatr i nic im nie będzie.

Wiosną w maju głóg obsypie się białymi kwiatami, które rozwijają się wraz z liśćmi. Kwiaty te są miododajne. Zapach kwiatów głogu jest specyficzny ale zapylającym je owadom zdecydowanie nie przeszkadza. Kolejny spektakl z głogiem odbywa się jesienią, kiedy gałązki są pełne ciemnoczerwonych wręcz bordowych owoców. To idealny pokarm dla ptaków, lubują się w nich jemioluszki, kwiczoły, drozdy i kosy. Jeśli posadzimy nasz głóg na granicy działki przy płocie sąsiadującym z lasem bądź polem, będzie stanowił atrakcję dla saren.

Liście głogów nie przebarwiają się bardzo spektakularnie i często opadają jesienią zielone. Są pojedyncze ząbkowane lub klapowe.

Głogi nie są specjalnie długowieczne. Żyją około 100 lat a po tym czasie ich pień staje się wypróchniały.

Ałycza to nic innego jak dzika śliwka. Jej żółte lub ciemnofioletowe owoce są bardzo kwaśne i nadają się do jedzenia, są też źródłem wielu witamin.

Ałycze to niewielkie drzewa rzadko przekraczające 10 metrów wysokości. Ich gałązki są kolczaste a korona drzewa gęsta i miotlasto rozłożona. Rośliny podobnie jak głóg nadają się na formowane i nieformowane żywopłoty i sprawdzają się idealnie na stanowiskach, gdzie warunki nie rozpieszczają. Gleba może być piaszczysta i zdarzać się może okresowa susza. Mimo to drzewka będą rosty i to naprawdę dość szybko. Co ważne, nie będą wymagały, ani okrywania na zimę, ani ochrony przed chorobami.

Jak to mają w zwyczaju drzewa owocujące, są atrakcyjne od kwietnia do późnej jesieni i zawsze jest coś co mogą nam zaoferować. Jeśli zdecydujemy się posadzić je w większej grupie lub jako żywopłot, zimą w gęstwinie gałązek znajdują schronienie ptaki. Nikt też przez taki żywopłot z ałyczy się nie przedrze... nawet dzikie zwierzęta.

Wiosną w połowie kwietnia drzewka pokrywają się tysiącami białych kwiatów i są ważnym pożytkiem dla pszczół. Po kwitnieniu rozwijają się miękkie jajowate niezbyt duże listki osadzone na krótkich ogonkach i delikatnie piłkowane. Od sierpnia mamy wysyp wartościowych choć kwaśnych owoców, z których możemy robić przetwory.

SOSNA

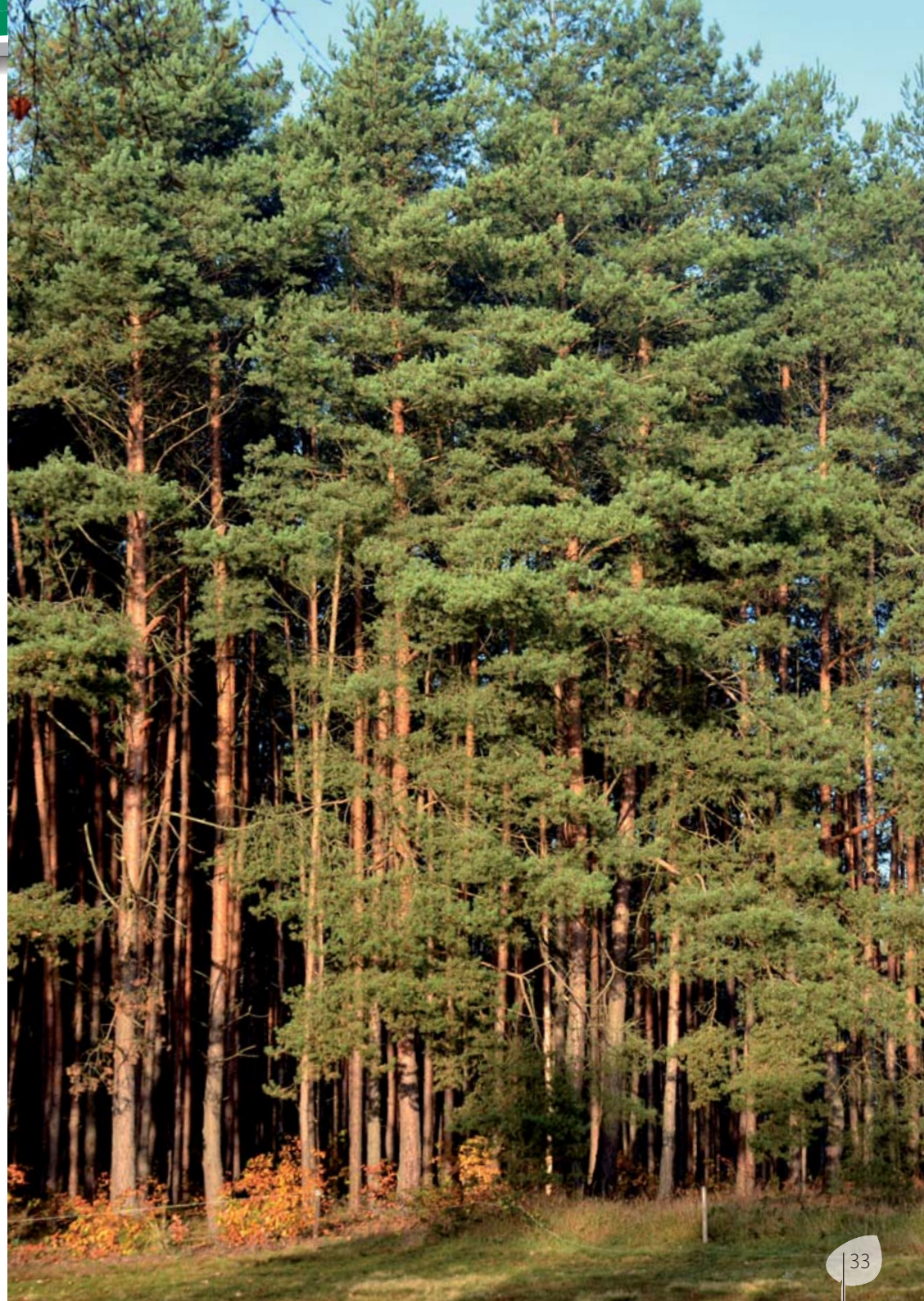
(*Pinus*)

Sosna to na Mazowszu pierwsza królowa wśród roślin iglastych. Strzeliste lasy sosnowe o pięknym żywicznym zapachu porastają wiele piaszczystych i ubogich glebowo obszarów. Takie lasy mamy też na terenie naszej gminy.

Sosna sprawdzi się wszędzie tam gdzie ziemia jest uboga, a chcemy mieć w przyszłości trochę cienia i ładnego żywicznego zapachu. To idealne drzewo pionierskie na piaski i nieużytki oraz idealne drzewo leśne na działkach o charakterze borów. Sosna w młodości jest rozłożysta i stożkowa, ale szybko rośnie i już w wieku 10 lat jej dolne gałęzie zasychają i odstaniają ziemię pod rośliną. Trzeba pamiętać, że po około 20 latach będziemy mieli na działce strzeliste drzewo o ładnej fuszczącej się korze od ciemno do jasnobrązowej i zimozielonej koronie. Igły sosny są ciemnozielone i dość długie, zebrane po dwie. Sosna obsypie nam działkę igłami oraz szyszkami i będzie to bardzo suchy i pachnący dywan ale trudno nam będzie utrzymać pod sosnami bujną zieleń. Jest okazałym drzewem osiągającym docelowo do 30 metrów wysokości. W późniejszym wieku korona drzewa przybiera parasolowaty kształt. Roślina jest wiatropylna a kwiaty są dość niepozorne, za to co roku będziemy mogli podziwiać jej szyszki. Najpierw zamknięte jajowate zielone, a następnie otwierające się szeregiem łusek brązowe i szerokie. Wewnątrz pokaźna ilość nasion opatrzonych dodatkowo skrzydełkiem umożliwiającym podróże wraz z wiatrem na duże odległości.

Sadząc sosnę musimy dobrze przemyśleć stanowisko, bowiem jej palowy korzeń uniemożliwia przesadzanie starszych roślin. Drewno sosnowe jest stosowane w budownictwie i meblarstwie, a młode pędy są cennym surowcem zielarskim.

ŚWIERK POSPOLITY

(*Picea abies*)

Świerk pospolity obok sosny zwyczajnej to nasze rodzime drzewo iglaste. Piękne zimozielone rozłożyste świerki kojarzą się szczególnie z terenami górskimi, ale świerk spotykany jest też na Mazowszu. To drzewo typowo leśne i w takich warunkach powinno być sadzone. Rośnie do dość okazałych rozmiarów. Osiąga nawet 30 m wysokości, ale ma płytki rozchodzący się na boki system korzeniowy i łatwo może zostać wyrwane przez wiatr. Nie nadaje się na pasy wiatrochronne i nie powinno być sadzone blisko budynków. Ale obok lasów sprawdzi się w większych ogrodach jako domieszka do innych drzew oraz w zieleni parkowej.

Świerk w przeciwieństwie do sosny jeśli nie jest silnie zacieniony pozostawia swoje dolne gałęzie. Jest więc piękną zieloną ścianą – od podstawy aż po czubek. Trudno utrzymać przy jego zacieniających gałęziach oraz płytkim systemie korzeniowym inne rośliny u jego podstawy.

Kwiaty świerku są wiatropylne i niepozorne a prawdziwą ozdobą drzew są długie, piękne, łuskowate szyszki. Często skropione żywicą i intensywnie pachnące.

Igły są żywo ciemnozielone i dość krótkie ostro zakończone, kłujące i gęsto osadzone na zdrewniałych pędach.

Świerki czasem używane są na nieformalne żywopłoty. Drzewa sadzi się gęsto i tnie im się czubki – stanowią wtedy gęstwinę zielonych gałęzi, ale po 20 latach zaczynają tracić atrakcyjny wygląd.

MODRZEW

(*Larix*)

Modrzew jest jedynym rodzimym drzewem iglastym które zrzuca igły na zimę. Modrzewie osiągają spore rozmiary – w bardzo sprzyjających okolicznościach mogą urosnąć do 45 metrów wysokości. Ich pokrój za młodu jest stożkowy, ale rosnące w zagęszczeniu lub lesie okazy szybko ogładają się z dolnych gałęzi a ich korona staje się nieregularna. Modrzewie rosną dość szybko i są długowieczne, możemy liczyć że posadzony okaz spokojnie dożyje 500 lat. Igły modrzewia są bardzo dekoracyjne, jasno zielone, zebrane w pęczki, a do tego są niektujące, wręcz miękkie w dotyku. Modrzewie tworzą kuliste szyszki do 5 cm długości,

które posadowane są pojedynczo po kilka na jednej gałązce. Szyszki te są początkowo zielone by z czasem zbrązowieć. Jesienią igły modrzewia przebarwiają się na żółty kolor i opadają a na gałęziach pozostają szyszki aż do czasu rozsiania nasion. Drewno z modrzewia jest bardzo cenionym surowcem o porównywalnych walorach do dębowego, bardzo odpornym na wilgoć.

Modrzew dobrze znosi cięcie i można z niego tworzyć nietypowe żywopłoty. Młode rośliny są co prawda wrażliwe na mróz ale dorosłe drzewa są w pełni na niego odporne.

Siedlisko dla tych drzew nie może być zbyt suche a gleba uboga. Drzewa mają spore wymagania jak chodzi o jakość gleby i potrzebują wilgoci, za to mogą rosnąć na stanowiskach narażonych na silne wiatry, bo ich system korzeniowy jest bardzo rozbudowany.

RÓŻA

(*Rosa*)

Myśląc o różach mamy często na myśli te wszystkie piękne rośliny ogrodowe będące mieszańcami przeróżnych gatunków tych roślin. Jednak tu skupimy się na róży dzikiej, która w naszym klimacie nie sprawia tyle problemów i ma wszechstronne zastosowanie.

Krzewy róż mają różny kształt, ale róża psia *rosa canina* to duży krzew osiągający do 3 m wysokości i o kolczastych przewieszających się pędach. Takie krzewy aż proszą się o zastosowanie na nieformalne żywopłoty chroniące przed nieproszonymi gośćmi na terenach otwartych – śródpolnych gdzie wieją zimne wiatry. Róża psia jest niewymagająca co do gleby, całkowicie mrozoodporna. W czerwcu pokrywa się gęsto pięknymi jasnoróżowymi kwiatami o prostej budowie. Kwiaty są pojedyncze, pięciopłatkowe z żółtym środkiem pylników. Jesienią krzew ozdobią liczne czerwone owoce, które są jadalne. Co więcej, owoce nadają się na przetwory i zawierają dużo witaminy C. Liście róż psich są złożone z kilku jajowatych, mocno ząbkowanych listków.

Krzew można traktować też jako ozdobę ogrodu ze względu na delikatną urodę kwiatów, ogromną wytrzymałość na warunki siedliskowe oraz wartości lecznicze owoców. Co więcej, jako krzew wartościowy dla pszczół (miododajny), a także idealne siedlisko dla ptaków – wiele gatunków chętnie gniazduje w różach oraz zjada ich owoce.

KALINA KORALOWA

(*Viburnum opulus*)

To jedyna z naszych rodzimych kalin, choć na świecie można spotkać wiele gatunków tych roślin. Krzew z tych idealnych. Późną wiosną lub wczesnym latem kaliny obsypują się białymi kwiatami skupionymi w baldachogrona, które w sprzyjających warunkach osiągają do 15 cm średnicy. Część „kwiatów” ta pięciopłatkowa i płaska jest płonna, te prawdziwe kwiaty są mniejsze w kształcie dzwinkowym, bardzo niepozorne.

To z tych kwiatów powstają bardzo ozdobne wczesnie czerwieniejące owoce – pestkowce idealne do różnych dekoracji. Ozdobą kaliny na jesieni są nie tylko owoce, a także jej liście szeroko-jajowe kłapowe i ząbkowane, które w lato są soczyście zielone by jesienią przebarwić się na kolor szkarłatny. Kaliny to krzewy mogące osiągnąć spore rozmiary, nawet do 4 m. wysokości pozostając przy tym raczej luźnej budowy. Potrzebują siedliska wilgotnego, znoszą półcień ale z dość żyzną glebą. To krzewy bardzo dekoracyjne, idealne zarówno do leśnych ogrodów jak i wilgotniejszych ogrodów śródpolnych.

BEZ CZARNY

(*Sambucus nigra*)

W Polsce gatunek bardzo pospolity. Preferujący miejsca wilgotne o żyznej glebie, często w miejscach dawnych siedzib ludzkich. To bardzo cenny zielarsko krzew, którego kwiaty jak i owoce są jadalne i można z nich robić przeróżne soki, lemoniady czy dżemy.

Roślina dorasta w sprzyjających warunkach nawet do 6 metrów wysokości, zazwyczaj w formie krzewu ale zdarzają się egzemplarze przypominające małe drzewa. Korona krzewu jest często parasolowata i szeroka. Kora jasnoszara, u starszych egzemplarzy spękana. Pędy młode są zielone, potem popielate. Liście bzu czarnego są złożone dłuższe niż szersze, składające się z kilku podłużnych piłkowanych listków leżących naprzemiennie na łodyżce. Nie przebarwiają się na jesieni. Kwiaty niepozorne za to skupione w duże baldachogrona w kolorze kremowym, pachną cytrynowo. W zależności od zasobności stanowiska potrafią być naprawdę okazałe. Z kwiatów można sporządzać syropy i lemoniady. Owoce fioletowo-czarne pestkowce dobre na dżemy i soki o dużej zawartości cennych witamin, idealne na jesienne przeziębienia. Owoce są chętnie zjadane przez ptaki. Ale uwaga! Są jadalne tylko w momencie jak są wybarwione i miękkie, w stanie zielonym są trujące.

Idealny krzew przydomowy, ozdobny i użytkowy.

TARNINA

(*Prunus spinosa*)

Tarnina to obok ałyczy nasza rodzima śliwka. Ale niższa i bardziej gęsta. Naturalnie tworzy gęste i kolczaste zarośla na niżu Polski. Dlatego jest idealna na żywopłoty. Nadaje się do sadzenia na przeciętnych glebach w miejscach odśnieżonych. Można z niej zrobić idealną zaporę od wiatrów w ogrodach śródpolnych. Krzew dorasta do 4 metrów i zagęszcza się na boki, ale rzadko występuje pojedynczo. To zazwyczaj grupa krzewów powstająca z odrostów korzeniowych.

Liście podobne do liści ałyczy ale mniejsze jajowatego lub lancetowatego kształtu i delikatnie piłkowane, ogonek liściowy ma często bordowe zabarwienie. Kwiaty są białe, proste, gęsto usiane na gałązkach o żółtych pylnikach, bardzo podobne jak u ałyczy tyle że też drobniejsze. Roślina kwitnie bardzo obficie w kwietniu jeszcze przed rozwojem liści i jest miododajna. Owoc ma kolor fioletowo-niebieski (nalot) – taka typowa mała śliweczka z jedną pestką w środku. Zazwyczaj dojrzewają we wrześniu, ale najsmaczniejsze są po przemrożeniu. Z owoców można robić przetwory, w tym nalewki. Mają dużo właściwości leczniczych, są też chętnie zjadane przez ptaki. Pestki tarniny są trujące i nie należy ich spożywać.

TRZMIELINA

(*Euonymus europaeus*)

Trzmieliny to krzewy wyjątkowo dekoracyjne jesienią, zazwyczaj w formie niewielkiego krzewu, dużo rzadziej małego drzewka. Dorastają w sprzyjających okolicznościach do 3 metrów. Krzew jest raczej luźnej budowy a jego gałęzie lekko się przewieszają. Liście trzmielin są ciemnozielone, gęsto osadzone na łodygach. Mają kształt lancetowaty i krótkie ogonki liściowe. Ich kolor zmienia się jesienią na słonecznych stanowiskach do karminowego. Kwiaty są zielone i niepozorne. Nie stanowią o walorach dekoracyjnych, roślina kwitnie obficie wraz z rozwojem liści. To co trzmieliny wyróżnia to kolorowe owoce pojawiające się już od sierpnia. Są nietypowe w kształcie i mają łupinę z zewnątrz w kolorze malinowym, po otworzeniu ukazują pomarańczowe wnętrze i w tym samym kolorze owoce. Są silnie trujące! Powodują wymioty, halucynacje i śpiączkę (należy uważać) i długo utrzymują się na roślinie po opadnięciu liści.

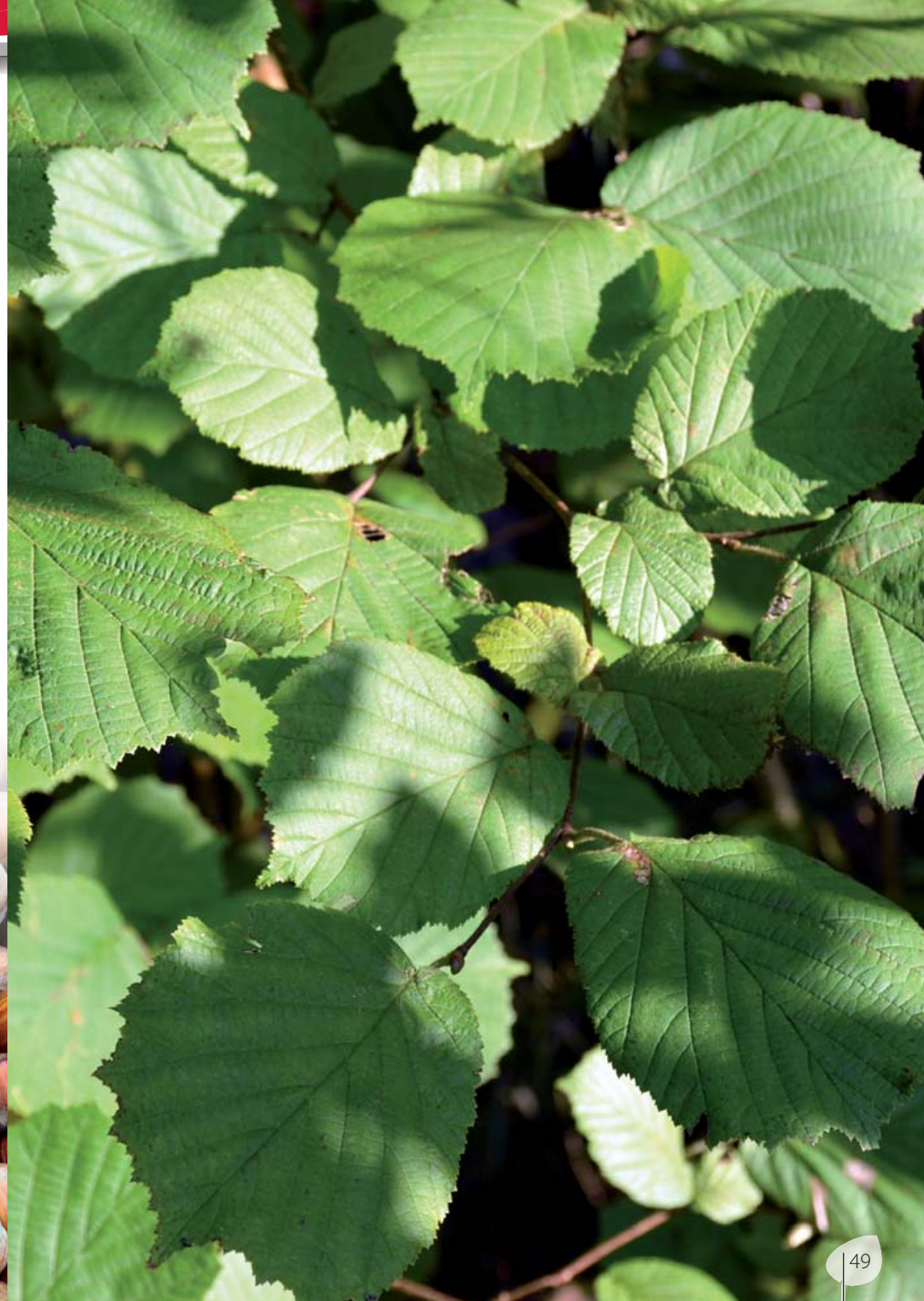
Trzmielina to idealna roślina do ogrodów leśnych lub na żyzniejszych i wilgotniejszych glebach w pełnym słońcu.

LESZCZYNA

(*Corylus*)

Pospolity w całej Polsce krzew leśny o pokaźnych rozmiarach, dostający spokojnie do wysokości 5 metrów ale czasem i więcej. U nasady krzewu wyrasta wiele, z początku pionowych, odnóg, które w miarę czasu się rozgałęziają. Leszczyna lubi żyzne stanowiska i może rosnąć w półcieniu. Jest idealnym krzewem do ogrodów leśnych. Liście ma owalne, z wyraźnymi nerwami i mocno piłkowane, lekko zaokrąglone na końcu ale w odbiorze raczej krągłe. W sezonie wegetacyjnym zielone by na jesieni przebarwić się na żółto. Kwiaty leszczyn rozwijają się przed rozwojem liści. Na jednej roślinie wytwarzają się kwiaty męskie, zebrane w długie kotki oraz żeńskie, osadzone na łodyżkach. Kwiaty te przypominają pączek liściowy zwieńczony pomponikiem czerwonych włosków (bardzo malutkich). Kwitnienie leszczyn jest jednym z typowych oznak przedwiośnia. Z zapylonych kwiatów rodzi się orzech w twardej łupinie zwany orzechem laskowym – smaczny i wartościowy, chętnie zjadany przez różne gryzonie, wiewiórki oraz przez ptaki, nie wspominając o nas.

Cis to nasz rodzimy zamiennik dla wszędobylskich ostatnimi laty żywotników (thuj). Rośnie trochę wolniej ale za to daje piękną ciemnozieloną ścianę i idealnie nadaje się na żywopłoty formowane jak i swobodne. Cis to duży krzew lub małe drzewo, często wielopienne gęste i mocno rozgałęzione. Rośliny są długowieczne, dożywające ponad 1000 lat. Cisy mają płytki system korzeniowy i są mało odporne na suszę, preferują stanowiska półcieniste ale w dobrych zasobnych i wilgotnych glebach zniosą i duże nasłonecznienie. Nie należy się bać robienia z nich szpalerów czy żywopłotów, bo jako gatunek rodzimy są bardzo odporne. Igły cisów są ciemnozielone (odmiany naturalne) miękkie i dość krótkie, do około 3 cm. Tylko od spodu nieco jaśniejsze. Kwitnienie cisów łatwo pominąć ale ich owoce żywoczerwone odbijają się na tle ciemnej zieleni igieł. Rośliny są zazwyczaj jednopienne, więc można dobrać do ogrodu wersję nieowocującą. Ma to pewne znaczenie bo owoce cisów – podobnie jak trzmielin – są silnie trujące, najbardziej ich nasiono. Owoce są chętnie zjadane przez ptaki a nasiona tak rozsiane łatwo kiełkują.

JAŁOWIEC

(*Juniperus communis*)

Jałowce to rośliny bardzo zmienne, zasiedlające różna stanowiska, czasem bardzo skrajne od obszarów bagiennych po skaliste i suche zbocza. To krzewy lub małe drzewka bardzo wytrzymałe na różne warunki siedliskowe, dzięki temu rozpowszechnione na całym terenie Polski. Dzięki tej zmienności nadają się zarówno na stanowiska suche śródpolne na gleby uboższe, jak i do nasadzeń w półcieniu na działkach leśnych. Oczywiście musi być sadzony rozmyślnie, ponieważ ma bardzo rozległy system korzeniowy i dość ciężko znosi przenoszenie. Rośnie powoli a jego kora łuszczy się i jest nieregularna. Igły jałowca pospolitego są krótkie i kłujące, pokryte srebrnawym nalotem. Kwiaty niepozorne, których owocem jest aromatyczna niebieska szyszkojagoda, często dodawana do jedzenia jako przyprawa (szczególnie do potraw z mięsa). Cała roślina ma właściwości lecznicze.

Walory ozdobne jałowca to przede wszystkim zimozieloność. Rośliny nadają się na swobodne żywopłoty oraz nasadzenia grupowe, jako tło dla innych roślin. Obok cisu to nasz rodziny iglak często niedoceniany, pomimo że nie ustępuje urodzie zagranicznym kuzynom.

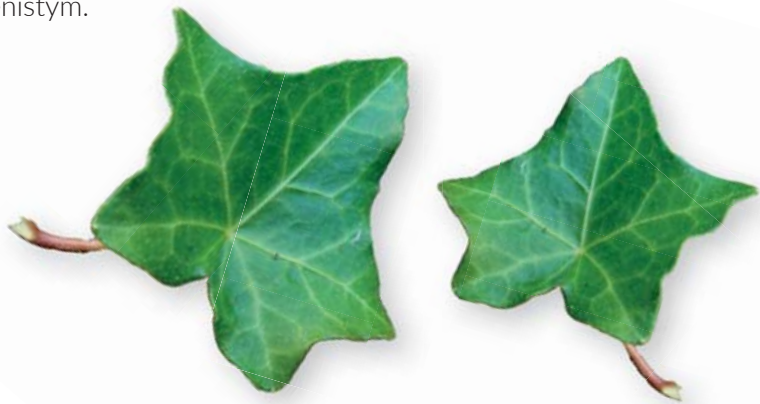

BLUSZCZ

(*Hedera helix*)

Bluszcz to piękne zimozielone pnącze. Rodzimy leśny składnik podszytu, zdomowiony w starych ogrodach, parkach i cmentarzach. Bluszcz tworzy długie pędy, które czepiają się podpór wyrastającymi z łodygi korzeniami przybyszowymi – czepnymi. Dzięki takiej formie łatwo go rozmnażać pobierając te pędy i zasypując je płytko w ziemi. Pnącze może być używane do zadarniania bardzo cienistych obszarów, np. pod koronami drzew w lasach lub parkach, lub jako pnącze zdobiące pnie drzew lub ściany budynków. Bluszcz w bardzo surowe zimy może przemarzać, ale po odpowiednim przycięciu odbije. Jego liście są chętnie zjadane przez sarny. Mają kształt trójklapowy dość owalny, są zimozielone a przy niższych temperaturach lekko bordowieją. Ich kolor jest ciemnozielony z wyraźnym rysunkiem jaśniejszych nerwów. Liście na pędach kwiatowych są jajowate i ostro zakończone. Roślina ma naturalną zdolność takiego ustawiania blaszek liściowych by się nie zacięniały. Kwiaty bluszczu są niepozorne ale zebrane w kuliste baldachogrona owoce są efektywne czarne i kuliste, wielkości grochu. Są chętnie zjadane przez ptaki i tak łatwo się rozsiewają. Są dużą ozdobą rośliny późną jesienią. Do niedawna (2014 r.) okazy kwitnące były objęte ochroną ścisłą.

Rośliny rosną najlepiej na stanowisku o żyznej ziemi, wilgotnym i półcienistym.

CHMIEL

(*Humulus lupulus*)

Nie wiadomo czy chmiel jest rośliną rdzennie z terenów naszego kraju, ale uprawiany jest i użytkowany przez ludzi od tak zamierzchłych czasów, że należy go uznać za roślinę rodzimą.

Chmiel to nietypowe pnącze bo bylinowe, czyli jego pędy zamierają do poziomu gruntu każdej jesieni po pierwszych silnych mrozach.

Wiosną roślina odbija a jej siła wzrostu jest imponująca – dzienne przyrosty sięgają ponad 50 cm. Pędy owijają się wokół podpór. Mogą tak porastać pnie drzew, siatki i ogrodzenia. Na łodygach są drobne haczyki, których kontakt ze skórą grozi podrażnieniem i zdrapaniami. Liście chmielu są jasnozielone, w soczystym odcieniu by później trochę ściemnieć, a na jesieni przebarwić się na żółto. Niestety szybko ścinają je przymrozki. Chmiel kwitnie niepozornie za to jego ozdobą są pojawiające się w sierpniu chmielowe jasnozielone szyszeczki, które dość szybko zasychają – są owocostanem dla licznych nasion. Chmiel łatwo się rozsiewa a szyszki od stuleci są wykorzystywane do produkcji napoi, w tym piwa. Stanowisko dla chmielu powinno być wilgotne i żyzne, wtedy roślina będzie najbardziej spektakularna. Można ją zasłaniać lub zazieleniać słoneczne ale mniej atrakcyjne miejsca, jak słupy czy ogrodzenia. Zniesie też półcień.

Cała roślina jest jadalna, młode pędy można przyrządzać jak szparagi a szyszki są cennym materiałem nie tylko dla piwowarzy, ale też w ziołolecznictwie, np. na uspokojenie.

LEŚNA GRUPA ROBOCZA (LGR)

w Gminie Lesznowola powstała w kwietniu 2021 roku z inicjatywy Wójta Marii Jolanty Batyckiej-Wąsik i Wicewójta Marcina Kani. Jej celem jest współpraca leśników z przedstawicielami samorządu oraz mieszkańcami w zakresie podejmowania i realizacji wspólnych przedsięwzięć na rzecz dobrostanu lokalnych lasów oraz szeroko pojętej edukacji przyrodniczej.

Członkami Leśnej Grupy Roboczej są przedstawiciele Mieszkańców, Nadleśnictwa Chojnów, Rady Gminy Lesznowola oraz pracowników Urzędu Gminy.

STAŁY SKŁAD Leśnej Grupy Roboczej w Gminie Lesznowola przedstawia się następująco:

URZĄD GMINY LESZNOWOLA

- **Marcin Kania** – Zastępca Wójta Gminy Lesznowola
- **Marzena Chmiel** – Kierownik Referatu Ochrony Środowiska i Rolnictwa

NADLEŚNICTWO CHOJNÓW

- **Sławomir Mydtowski** – Nadleśniczy Nadleśnictwa Chojnów
- **Artur Pacia** – Zastępca Nadleśniczego
- **Sławomir Fiedukowicz** – Specjalista ds. edukacji i promocji w Nadleśnictwie Chojnów
- **Paweł Gugala** – Inżynier nadzoru
- **Piotr Grabarski** – Leśniczy ds. szkółkarstwa w Nadleśnictwie Chojnów

RADNI GMINY LESZNOWOLA

- **Marta Maciejak** – Przewodnicząca Komisji Polityki Gospodarczej
- **Jerzy Wiśniewski** – Przewodniczący Komisji Polityki Społecznej
- **Krzysztof Klimaszewski** – Przewodniczący Komisji Polityki Przestrzennej, Rolnej i Urbanistyki

STOWARZYSZENIA

- **Małgorzata Bobrowska** – Sekretarz Zarządu, Stowarzyszenie „Przyjazna droga 721”

MIESZKAŃCY GMINY LESZNOWOLA

- **Anna Mainka-Putkiewicz**
- **Maciej Kalinowski**
- **Szymon Borowski**

WSPARCIE EKSPERCKIE

- **Wojciech Misior** – Inspektor nadzoru do prac związanych z zielenią w obiektach zabytkowych i przy pomnikach przyrody

DZIAŁALNOŚĆ LEŚNEJ GRUPY ROBOCZEJ

W GMINIE LESZNOWOLA

Spotkania robocze

Podczas pierwszych spotkań ustalono formy współpracy oraz zasady prowadzonej przez Nadleśnictwo gospodarki leśnej na terenie Gminy Lesznowola, tak aby skutecznie ochraniać ekosystem lasów przed degradacją. Samorząd został poinformowany o prowadzonej przez Nadleśnictwo gospodarce leśnej w ramach obowiązującego Planu Urządzenia Lasu, którego zapisy określają prawne i praktyczne aspekty tej gospodarki. Plan obejmuje lata 2018–2027 i określa m.in. zasady dokonywania racjonalnych wyrębów i działań odnowieniowych w drzewostanie. Przedstawiciele LGR poznali zasady, harmonogram oraz terminy prac gospodarczych prowadzonych przez Nadleśnictwo, tj. rodzaj tych prac w poszczególnych kwartałach roku oraz możliwości ewentualnego ich ograniczenia na rzecz dobrostanu przyrody i klimatu.

„Sukcesja naturalna w Magdalence”

LGR zawarła porozumienie na urządzenie nowego miejsca rekreacyjno-edukacyjnego dla Mieszkańców Gminy Lesznowola pod nazwą „Sukcesja naturalna w Magdalence”. W ramach planowanego projektu wybudowana zostanie wieża widokowa oraz prowadząca do niej ścieżka edukacyjna o standardzie umożliwiającym wykorzystanie jej przez osoby z niepełnosprawnościami. Wykonane zostaną tablice edukacyjne oraz zamontowane ławki i kosze. Będzie to wyjątkowo atrakcyjny teren wraz z niezbędną infrastrukturą do

obserwacji naturalnego procesu (sukcesji) powstawania lasu.

12 października 2021 r. została podpisana umowa z wykonawcą na „Opracowanie projektu budowlano-wykonawczego wieży widokowej wraz z ciągiem komunikacyjnym o długości 150 m”. Budowa wieży widokowej wraz z zagospodarowaniem terenu sukcesji rozpocznie się po otrzymaniu ww. dokumentu oraz uzyskaniu stosownych pozwoleń.

Spotkania w terenie

Członkowie Leśnej Grupy Roboczej m.in. zwiedzili szkółkę leśnych sadzonek, gdzie poznali zasady zakładania i utrzymania upraw leśnych, dowiedzieli się jak zabezpieczyć młode drzewa przed presją ze strony leśnej zwierzyny oraz poznali skuteczne metody walki ze szkodnikami i półpasowcami drzew. Pozyskali i zasadzili sadzonki w ramach ogólnopolskiej, prezydenckiej akcji #sadziMy. W listopadzie 2021 r. LGR zorganizowała akcję sadzenia lasu w miejscowości Wilcza Góra. Teren wielkości około 30 arów zadrzewiony został sadzonkami klonu jawora oraz sosny. Efekt tych działań widoczny będzie z pewnością przez kolejne dziesięciolecia.

Kolejne lata to nowe wyzwania dla Leśnej Grupy Roboczej, która zamierza kontynuować współpracę i podejmować liczne działania na rzecz lasów, a tym samym naszego środowiska naturalnego, w którym żyjemy i żyć będą przyszłe pokolenia.

